

Dosarul nr. 2ra-1185/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana – S. Suvac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai

DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Roman Voicu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Cazarinov împotriva lui Roman Voicu cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere, obligarea deschiderii unui cont bancar pe numele fiicei, cu depunerea mijloacelor bănești la contul respectiv și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Cristina Cazarinov, s-a casat hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 04 mai 2017 Cristina Cazarinov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Voicu, prin care a solicitat încasarea sumei de 8000 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 267 euro, obligarea pârâtului de a deschide un cont bancar pe numele fiicei XXXXX, născută la XXXXX, cu depunerea sumei de 900 euro pentru perioada 01.11.2015-01.05.2017 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că la 28 septembrie 2015 a încheiat cu Roman Voicu un acord scris, cu scopul de a soluționa amiabil mai multe litigii aflate spre examinare în instanța de judecată.

A menționat că Roman Voicu, prin acordul sus menționat s-a obligat să deschidă la data de 01 noiembrie 2015 un cont pe numele copilului XXXXX și să depună în el lunar nu mai puțin de 50 euro, iar în total nu mai puțin de 20 000 euro până la atingerea de către ultima a vârstei de 18 ani.

A indicat că, Roman Voicu s-a mai obligat că întocmească și să semneze la data de 01 februarie 2017 o obligație de restituire a sumei în mărime de 8000 euro, care reprezintă valoarea cotei-părți din averea comună în devălmășie.

Potrivit pct. 11 din acordul menționat supra, în cazul în care una dintre părți a executat parțial, a refuzat de a executa obligația asumată sau în caz de nesoluționare în termen a acesteia, litigiile să fie rezolvate pe cale amiabilă de reprezentanții lor.

Roman Voicu nu și-a onorat obligațiunile sale stipulate în pct. 1 și 7 din acord, nu a reacționat la preavizul expediat la 27 martie 2017 și recepționat la 29 martie 2017.

Prin hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Cazarinov împotriva lui Roman Voicu cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere, obligarea deschiderii unui cont bancar pe numele fiicei și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 101, 105-108)

La 19 iulie 2018 Cristina Cazarinov, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite integral pretențiile înaintate în acțiune. (f.d. 104, 116-117)

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Cristina Cazarinov, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu, s-a casat hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și s-a emis o nouă soluție sub formă de încheiere și hotărâre, prin care procesul în partea încasării sumei de 8000 euro, în calitate de plată pentru echivalentul cotei-părți din averea comună în devălmășie a foștilor soți și a dobânzii de întârziere pentru această sumă încetează din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă. S-a admis cererea Cristinei Cazarinov cu privire la obligarea lui Roman Voicu de a deschide un cont bancar pe numele fiicei. S-a obligat Roman Voicu să deschidă, în condițiile acordului din 28 septembrie 2015, semnat cu Cristina Cazarinov, cont bancar pe numele fiicei sale minore XXXXX, născută la XXXXX și să depună mijloace financiare pe acest cont, pentru perioada 01.11.2015-01.05.2017 în sumă de 900 euro. S-a încasat de la Roman Voicu în beneficiul Cristinei Cazarinov taxa de stat în sumă de 563,76 lei achitată la etapa depunerii cererii de chemare în judecată și suma de 422,82 lei achitată la etapa depunerii apelului. (f.d. 132, 133-137)

La 12 aprilie 2019 Roman Voicu a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei și menținerea hotărârii din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana. (f.d. 141-146)

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel la examinarea cauzei a aplicat eronat normele de drept material și procesual.

Consideră că instanța de apel în mod eronat a calificat obligația lui Roman Voicu de a deschide un cont bancar pe numele fiicei sale minore XXXXX, pe care să depună lunar nu mai puțin de 50 euro, până la atingerea de către copil a vârstei de

18 ani ca un supliment la pensia de întreținere stabilită prin hotărârea din 15 mai 2013 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

A menționat că prin acordul semnat de către părțile prezentului litigiu la data de 28 septembrie 2015, recurentul nu a revendicat nici un drept cu excepția celui de a avea întrevederi cu copilul său minor, pe când intimata abuzând de statutul său privilegiat a pretins asupra diverselor beneficii materiale care nu țin de întreținerea copilului.

La 03 iunie 2019 Cristina Cazarinov, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului depus de către Roman Voicu inadmisibil. (f.d. 153)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 ianuarie 2019, a publicat-o pe pagina web a instanței la 06 martie 2019.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 2493 din 06 martie 2019 instanța de apel a expediat recurentului copia deciziei.

Recursul depus la data de 12 aprilie 2019, se consideră în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2019 recursul depus de către Roman Voicu s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Articolul 441 Cod de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Roman Voicu, întemeiat și care urmează să fie admis din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

La 11 mai 2010, între Voicu Roman și Cristina Cazarinov a fost înregistrată căsătoria la OSC Cantemir sub nr. 26-T. Ulterior, la XXXXX s-a născut XXXXX.

Prin hotărârea din 15 mai 2013 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău s-a desfășurat căsătoria încheiată între Roman Voicu și Cristina Cazarinov, încheiată la 11 mai 2010 la OSC Cantemir și înregistrată sub nr. 26-T. S-a partajat averea proprietate în devălmășie a soților câte ½ cotă-parte din capitalul social al SRL „Doner Kebab”. S-a determinat locul de trai al fiicei minore XXXXX la domiciliul mamei. S-a încasat de la Roman Voicu pensie de întreținere pentru copilul minor în beneficiul Cristinei Cazarinov, precum și pensie de întreținere a Cristinei Cazarinov pe în termen de 3 ani. (f.d. 78)

Roman Voicu s-a adresat către Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani cu cerere, prin care a solicitat stabilirea graficului de întrevedere cu copilul XXXXX, născută la XXXXX.

Prin decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani nr. 94/1 din 22 mai 2013 s-a stabilit graficul de întrevederi a XXXXX, născută la XXXXX, cu tatăl său Roman Voicu. (f.d. 79)

Pe motiv că Cristina Cazarinov opunea impedimente la întrevederi a tatălui cu copilul minor, s-a adresat în instanța de judecată, prin care a solicitat apărarea drepturilor de comunicare a copilului cu părinții, care s-a soldat cu hotărârea din 29 ianuarie 2014 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău și s-a obligat Cristina Cazarinov să înlăture obstacolele în comunicarea fiicei minore XXXXX cu tatăl Roman Voicu și să respecte graficul de întrevederi stabilit prin decizia nr. 94/1 din 22 mai 2013 a Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani. (f.d. 80-81)

La 28 septembrie 2015 a fost încheiat acordul între Anatolie Cazarinov, Cristina Cazarinov, Roman Voicu, asistanți de avocații Vasile Pruteanu și Igor Verejanu, având drept scop soluționarea amiabilă a litigiilor, existențe între părți la data încheierii acestuia. (f.d. 5-6)

Reieșind din conținutul acordului enunțat, pct. 1 prevede obligația lui Roman Voicu de a deschide la data de 01 noiembrie 2015 un cont pe numele XXXXX, pe care să depună lunar nu mai puțin de 50 euro, până la atingerea de către ultima a vârstei de 18 ani.

În pct. 7 din acord s-a convenit că Roman Voicu urmează să alcătuiască și să semneze o obligație de restituire a sumei în mărime de 8000 euro către data de 31 decembrie 2016. Asemenea înscris la materialele cauzei nu este.

Totodată, părțile acordului în pct. 4 au convenit că Cristina Cazarinov s-a obligat de a nu-i crea impedimente lui Roman Voicu în comunicarea cu copilul XXXXX, până la atingerea de către ultima a vârstei de 18 ani, cel puțin o dată pe an să asigure prezența copilului în Republica Moldova și să-i permită lui Roman Voicu întrevederi la solicitările înaintate cu 15 zile înainte de data întrevederii, precum și deplasarea cu copilul cu consimțământul acestuia o dată pe an în vacanță pe o perioadă minim de 7 zile, locul și timpul fiind coordonat în prealabil de părți.

De asemenea, Cristina Cazarinov s-a obligat să-l anunțe pe Roman Voicu de fiecare dată când va reveni în Republica Moldova, cu asigurarea întrevederii respective.

Prezenta speță a fost inițiată la 04 mai 2017 de către Cristina Cazarinov, care a sesizat instanța de judecată cu acțiune de încasare a sumei de 8000 euro, a dobânzii

de întârziere în mărime de 267 euro, obligarea lui Voicu Roman de a deschide un cont bancar pe numele fiicei XXXXX, născută la XXXXX, cu depunerea sumei de 900 euro pentru perioada 01.11.2015-01.05.2017 și încasarea cheltuielilor de judecată pe motiv că ultimul nu a respectat condițiile stipulate în acordul din 28 septembrie 2015.

Prima instanță prin hotărârea din 19 iulie 2018 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Cazarinov cu privire la încasarea de la Roman Voicu a sumei de 8000 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 267 euro, obligarea lui Voicu Roman de a deschide un cont bancar pe numele fiicei XXXXX, născută la XXXXX, cu depunerea sumei de 900 euro pentru perioada 01.11.2015-01.05.2017 și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Roman Voicu, instanța de apel neargumentat a ajuns la concluzia temeiniciei apelului și a casat hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, adoptând o hotărâre nouă, prin care procesul în partea cerinței de încasare a sumei de 8000 euro și a dobânzii de întârziere s-a încetat pe motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, în rest a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Cazarinov.

Instanța de apel a încetat procesul pe capătul de cerere privind încasarea sumei de 8000 euro și a dobânzii de întârziere, indicând că suma de 8000 euro rezultă dintr-o hotărâre judecătorească anterior adoptată, care urmează să fie executată de către executorul judecătoresc. Instanța a aplicat greșit prevederile art. 265 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă potrivit căruia instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, ori tocmai o pretenție privind urmărirea unei datorii se judecă în procedură civilă.

La caz, nu ar fi aplicabil nici art. 265 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, care indică că instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă, deoarece prin hotărârea din 15 mai 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a dispus partajarea averii comune a lui Roman Voicu și Cristina Cazarinov, cu atribuirea câte ½ cotă-parte din capitalul social al SRL „Doner Kebab” și nu încasarea valorii acestei cote-părți.

Astfel, corect instanța de fond a respins pretenția Cristinei Cazarinov de încasare a sumei de 8000 euro, ori reclamanta în cadrul procedurii de executare poate solicita schimbarea modului de executare a hotărârii din 15 mai 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, care prevede un alt mod de soluționare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanței de apel este greșită și referitor la pretenția privind obligarea lui Roman Voicu să deschidă un cont bancar pe numele copilului și să-l suplinească lunar cu câte 50 euro până la atingerea vârstei de 18 ani a copilului ca un adaos la pensie de întreținere, iar pentru perioada de la încheierea acordului și până la adresarea în judecată să se încaseze o sumă de 900 euro.

Conform art. 195 Cod Civil (din anul 2002) act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) Cod Civil (din anul 2002) obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Art. 704 Cod civil (din anul 2002) indică că un contract este sinalagmatic dacă fiecare dintre părți se obligă reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

În materialele cauzei se conține acordul din 28 septembrie 2015, încheiat între Anatolie Cazarinov, Cristina Cazarinov, Roman Voicu, asistați de avocații Vasile Pruteanu și Igor Verejanu, având drept scop soluționarea amiabilă a litigiilor, existente între părți la data încheierii acestuia.

Acordul menționat prevede îndeplinirea anumitor obligațiuni reciproce a părților.

În pct. 10 este indicat că executarea acordului în cazurile prevăzute la pct. 3 și 8 se va realiza prin alcătuire, semnarea și prezentarea instanțelor de judecată competente a unor tranzacții de împăcare, în cazurile prevăzute la pct. 1,2, 4,5,6,9 prin înaintarea către instanțele competente a unor cereri privind renunțarea la acțiune cu solicitarea de încetare a procesului.

În conformitate cu art. 60 alin. (2) Cod de procedură civilă reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii, să mărească ori să reducă cuantumul pretențiilor în acțiune, ori să renunțe la acțiune. Pârâțul este în drept să recunoască acțiunea. Părțile pot înceta procesul prin tranzacție.

Tranzacția reprezintă un contract prin care părțile încetează un proces început sau preîntâmpină un proces ce se poate naște, prin concesii reciproce, constând în renunțări reciproce la pretenții sau în prestații noi săvârșite ori promise de o parte în schimbul renunțării de către cealaltă parte la dreptul litigios. Cu alte cuvinte, tranzacția este acordul intervenit între părți, care este exprimat, realizat în fața instanței de judecată, care, fără a interveni, constată existența sa, deci este un contract judiciar.

În conformitate cu art. 212 alin. (1) Cod de procedură civilă renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârât, condițiile tranzacției se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de reclamant, pârât sau de ambele părți.

Instanța de judecată reține că atât Cristina Cazarinov, cât și Roman Voicu nu au prezentat nici o tranzacție de împăcare prin care părțile au solicitat încetarea proceselor aflate în instanțele de judecată și menționate în acordul din 28 septembrie 2015, pentru a fi admisă de către instanța de judecată în litigiile pornite la cererile depuse de către Cristina Cazarinov.

Colegiul lărgit menționează că condițiile acordului din 28 septembrie 2015 semnat de către Cristina Cazarinov și Roman Voicu nu au fost îndeplinite reciproc de către părțile semnate.

Se mai constată că anticipat semnării acordului din 28 septembrie 2015, au fost emise hotărâri judecătorești, referitor la drepturile și obligațiile Cristinei Cazarinov

și Roman Voicu, care urmează a fi corespunzător executate conform prevederilor Codului de executare.

Reieșind din prevederile art. 705 alin. (1) Cod Civil (din anul 2002) Roman Voicu este în drept de a refuza în executarea propriei obligații din acordul din 28 septembrie 2015 în măsura în care cealaltă parte nu-și execută obligația corelativă.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță temeinic și legal a respins cererea depusă de către Cristina Cazarinov cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere, obligarea de a deschide un cont bancar pe numele fiicei și încasarea cheltuielilor de judecată, ori această obligație este corelată cu obligația Cristinei Cazarinov de a respecta graficul de întrevederi cu copilul minor, care nu este executat, fapt confirmat prin materialele cauzei.

Argumentul instanței de apel precum că Roman Voicu ca părinte are obligația de a achita suplimentul de 50 euro lunar pentru viitorul copilului nu este relevant litigiului.

Se cunoaște faptul că prin hotărârea din 15 mai 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău de la Roman Voicu a fost încasată pensia de întreținere a copilului minor $\frac{1}{4}$ din salariul și/sau alte venituri începând cu 07 martie 2013 până la atingerea majoratului de către copil și în această parte hotărârea este pusă în executare. Obiecții cu privire la neexecutarea acestei obligații n-au fost invocate.

Referitor la obligația părinților de a participa la cheltuielile suplimentare în favoarea copilului, instanța de recurs menționează că Codul Familiei reglementează expres această situație.

Astfel, potrivit art. 79 (1) Codul Familiei în caz de litigii și de circumstanțe excepționale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părți, instanța judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinți să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanțe. (2) Modalitatea participării părinților la cheltuielile suplimentare, precum și quantumul acestor cheltuieli sunt stabilite de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților și copiilor și de alte circumstanțe importante. Quantumul cheltuielilor suplimentare se stabilește într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanța judecătorească poate obliga părinții să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum și la viitoarele cheltuieli suplimentare.

Legea nu prevede drept obligație părintească achitarea unor indemnizații pentru perioada după majoratul copilului. Părțile acordului din 28 septembrie 2015 au stabilit anume o așa obligație, ulterior Roman Voicu s-a refuzat. În aceste circumstanțe, nu poate fi impus prin hotărâre judecătorească achitarea acestei indemnizații.

Colegiul notează că soluția adoptată de instanța de fond este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de

a admite recursul declarat de către Roman Voicu, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea instanței de fond.

Conform celor expuse, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Roman Voicu.

Se casează decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Cazarinov împotriva lui Roman Voicu cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere, obligarea deschiderii unui cont bancar pe numele fiicei, cu depunerea mijloacelor bănești la contul respectiv și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas